

ת"פ 69118/11/18 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 69118-11-18 מדינת ישראל נ' פלונית

כבוד השופטת סיגל אלבו	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשמת	
מדינת ישראל	
פלונית	

גזר דין

כללי

1. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן, ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **תקיפת בן זוג**, עבירה לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") ו**בידיעה כוזבת על עבירה**, עבירה לפי סעיף 243 רישא לחוק.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היו הנאשמת המתלונן (להלן: "**המתלונן**") זוג נשוי בהליכי גירושין, והתגוררו יחד ברחוב ביום 6.5.18 בשעה 03:00 לערך, התפתח ויכוח בין הנאשמת למתלונן, במהלכו תפסה הנאשמת את המתלונן בידיה, ירקה עליו והכתה בגופו. המתלונן הדף את הנאשמת מעליו על מנת להתגונן. בהמשך, התקשרה הנאשמת למשטרה ובשעה 08:50 הגישה תלונה על כך שהמתלונן תקף אותה ואיים עליה, ואף הציגה חבלות על גופה וטענה כי אלה נגרמו לה כתוצאה מתקיפת המתלונן, כל זאת ביודעה כי אין בכך אמת.

הנאשמת הורשעה בכך שתקפה את המתלונן ומסרה ידיעה כוזבת על עבירה.

תסקיר שירות המבחן

3. תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 5.7.21. להלן, אפרט את עיקרי הדברים בלבד.

התסקיר סוקר את הרקע האישי, המשפחתי, התעסוקתי של הנאשמת.

עמוד 1

הנאשמת בת 47, נשואה ואם לשבעה ילדים בטווח הגילאים 7-24 שנים. הנאשמת סיימה 12 שנות למוד עם תעודת בגרות מלאה. הנאשמת עובדת בחברה המספקת שירותי גבייה לעיריות ומועצות. הנאשמת מתגוררת עם בני משפחתה בבית שמש.

לאור העובדה, שאביה של הנאשמת עבד מחוץ לעיר ולא היה בבית במהלך השבוע, אחיה הבכור של הנאשמת קיבל על עצמו אחריות על חינוך הילדים, ונהג כלפיהם באלימות.

בשנת 1996 נישאה הנאשמת לבעלה. לאחר נישואיהם הפסיק הבעל לעבוד על רקע קשיים נפשיים, ומאז אינו עובד. לפני ארבע שנים החל הבעל לסבול מהפרעות בקצב הלב והוא מטופל תרופתית. לאחר הנישואים החל הבעל בתהליך של חזרה בתשובה. לאחר הריונה הראשון, החלה גם הנאשמת בתהליך של חזרה בתשובה, ומאז המשפחה מנהלת אורח חיים חרדי.

הנאשמת תיארה תקופות בהן חוותה המשפחה מחסור וקשיים כלכליים משמעותיים, שכן היא המפרנסת היחידה בבית, אך כיום המצב הכלכלי יציב.

לנאשמת אין עבר פלילי.

בהתייחס לעבירות, ציינה הנאשמת כי הרקע להן הוא ויכוח שהתגלע בינה לבין בעלה, ליד בתם, במהלכו קרא לה בשמות גנאי. מאחר שהיתה ליד בתה, חשה מושפלת, חוותה סערה רגשית והתקשתה לווסת את תגובתה, ובתגובה סטרה לבעלה וירקה עליו. גם לאחר מכן חשה נזעמת, ועל כן התקשרה למשטרה וסיפרה שהכה אותה, וזאת במטרה להבהילו. הנאשמת ציינה כי לא נתנה דעתה לחומרת המעשה והיתה נתונה בסערה רגשית. רק לאחר שהבינה את השלכות המעשה, התקשרה למשטרה והצהירה כי הגישה תלונת שווא. התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשמת מכירה בפרטי האישום, אך לצד זאת משליכה אחריות כלפי בעלה ומתקשה להכיר בחלקיה האלימים והתוקפניים.

בשיחה שערך שירות המבחן עם המתלון, תיאר המתלון את הנאשמת באופן חיובי, תיאר את הדאגה והטיפול המסור שלה בו, וציין כי ככלל התנהגותה מוסתת ורגועה, וכי מדובר היה באירוע חריג. המתלון שלל אירועי אלימות נוספים ביניהם ותיאר את העבירות כ"טעות".

התרשמות שירות המבחן היא כי בני הזוג מקיימים יחסים המאופיינים בתלות הדדית, ונוטים לצמצם מחומרת העבירות. שירות המבחן ציין, כי העבירות בוצעו על רקע עומס רגשי ופיזי של הנאשמת מהטיפול בבעלה ובבית, בהיותה מפרנסת יחידה מאז נישואיהם. בעת ביצוע העבירה הנאשמת היתה נתונה בסערה רגשית והתקשתה לווסת את עצמה ולבחון את התנהלותה והשלכותיה.

כגורמי סיכון לעבריינות חוזרת, ציין שירות המבחן שהנאשמת גדלה במציאות חיים מורכבת, נעדרת ביטחון והגנה בסיסית הנדרשת להתפתחות רגשית תקינה, כאשר היתה חשופה לאלימות וחוסר תפקוד במשפחת המוצא. לכך השלכות על תפקודה כיום, וניכר כי היבטים אלה טרם טופלו. כן צוינו הקושי של הנאשמת בקבלת אחריות על ביצוע העבירות, תוך השלכת אחריות כלפי המתלון וקושי להכיר בחלקים האלימים בביצוע העבירה. גורם נוסף הוא העדר מערכות תמיכה רגשיות עבור הנאשמת, והעובדה שמערכת היחסים בין בני הזוג מאופיינת בתלות הדדית, תוך קושי לראות את צרכיהם הנפרדים של בני הזוג.

כגורמי סיכוי לשיקום, צוינו: היות הנאשמת אם מיטיבה לילדיה; בעלת כוחות חיוביים לתפקוד; בעלת מודעות ראשונית לקשייה הרגשיים ונכונות לקבלת עזרה ולהשתלבות בטיפול על מנת להקל על העומס הרגשי אתו היא מתמודדת.

בהתאם לכך, העריך שירות המבחן את הסיכון להישנות עבירות אלימות זוגית כבינונית.

כמו כן, המליץ שירות המבחן על שילוב הנאשמת בהליך טיפולי קבוצתי.

4. ביום 7.11.21 הגיש שירות המבחן תסקיר משלים (להלן: "**התסקיר השני**"). בתסקיר זה צוין, כי לאור העובדה שהנאשמת חלתה בקורונה וסבלה מתסמינים משמעותיים לאחר המחלה, לא עלה בידיה להשתתף בהליך טיפולי. עוד צוין, כי ביום 31.10.21 נפתח נגדה תיק נוסף בחשד לביצוע עבירות איומים ותקיפה סתם של קטין על ידי אחראי.

בתסקיר השני נקבע, כי לאור מצבה הרפואי של הנאשמת, לא ניתן לשלבה בתכנית טיפולית או להמליץ על הענישה במסגרת צו לשירות תועלת הציבור. שירות המבחן המליץ על ענישה מותנית והתחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה. אשר לשאלת הרשעתה בדיון, לא ניתנה המלצה של שירות המבחן, שכן לא התאפשר הליך טיפולי בעניינה של הנאשמת, ולא ברור כי הרשעתה בדיון תביא לפגיעה קונקרטית בתעסוקה.

לאחר שהוגש תסקיר זה, יצרה הנאשמת קשר עם שירות המבחן והודיעה כי הוצע לה להשתלב בטיפול פרטני במסגרת המחלקה לשירותים חברתיים בבית שמש ובכוונתה להשתלב בטיפול. לאור זאת, המליץ שירות המבחן על צו מבחן למשך שנה.

5. ביום 16.3.22 הוגש תסקיר משלים נוסף בעניינה של הנאשמת (להלן: "**התסקיר השלישי**"). בתסקיר זה צוין שירות המבחן, כי בחודש 12/2021 שולבה הנאשמת בטיפול פרטני במסגרת המרכז לטיפול ומניעת אלימות בבית שמש, והיא מטופלת על ידי סטודנטית - מתמחה לעבודה סוציאלית, בליווי והדרכה של עו"ס המחלקה. משיחה עם הסטודנטית עולה, כי התקיימו ארבעה מפגשים טיפוליים בלבד, כי בתחילה לא היה ברור אם הנאשמת מעוניינת בהמשך הטיפול, אך החלה לשתף פעולה. עם זאת, ציינה כי כאשר יסתיים הטיפול, אינה מעוניינת להמשיך לטיפול נוסף. לפיכך, המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת צו שירות לתועלת הציבור. עוד צוין שירות המבחן, כי אינו ממליץ לבטל את ההרשעה שכן לא ניתן לקבוע כי הסיכון להישנות העבירה הוא נמוך.

6. ביום 3.7.22 הוגש תסקיר משלים נוסף בעניינה של הנאשמת (להלן: "**התסקיר הרביעי**"). בתסקיר זה, צוין שירות המבחן כי כיום הנאשמת עובדת בחברת גביית חובות לעיריות ומועצות מקומיות, כי במהלך תקופת הקשר עם שירות המבחן נפתח תיק מב"ד בחשד לביצוע עבירת איומים ותקיפת סתם של קטין מיום 31.10.21, אך טרם הוגש כתב אישום. עוד צוין, כי הנאשמת השתלבה בטיפול פרטני במסגרת המרכז לטיפול ומניעת אלימות בבית שמש, וכי הטיפול הסתיים בסוף חודש מאי 2022. מדיווח גורמי הטיפול עולה, כי הנאשמת התקשתה להגיע באופן סדיר ועקבי לפגישות הפרטניות, גם בשל סיבות רפואיות. בשיחה שקיים שירות המבחן לאחרונה עם הנאשמת, היא שללה נזקקות טיפולית נוספת, אך לצד זאת תיארה כי בעקבות הטיפול, נעשתה מודעת יותר לכעסיה ולהשלכותיהם. בנוסף, תיארה כי עדיין מתמודדת עם בעיות רפואיות שונות. הנאשמת ציינה כי לא פנתה בכתב לממונים עליה בבקשה לקבלת מכתב או מסמך המצוין כי לא תוכל לעבוד במקום עבודתה הנוכחי במקרה שתורשע. שירות המבחן צוין כי חל שינוי מסוים בעמדותיה של הנאשמת ביחס לביצוע העבירות, אך היא עדיין מבטאת עמדה קורבנית

ומסוגלת לקבל חלק מהאחריות על אירוע העבירה ולבחון את חלקה בו.

לאור דיווחיה של הנאשמת אודת מצבה הרפואי, וקשייה בתפקוד השוטף והיומיומי, לא המליץ שירות המבחן על ענישה במסגרת צו שירות לתועלת הציבור, שכן הנאשמת תתקשה לעמוד בכך, והמליץ על ענישה מותנית והתחייבות כספית להימנע מביצוע עבירות בעתיד.

אשר לשאלת ביטול ההרשעה, לא המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעתה, הן משום שהנאשמת לא הציגה מסמך המעיד על פגיעה ממשית בתעסוקה, הן לנוכח העובדה כי נפתח תיק מב"ד נוסף בעבירת אלימות, וכן מאחר שבשלב זה מתקשה שירות המבחן להעריך כי הסיכון להישנות העבירה בתוך המשפחה הוא נמוך.

ראיות לעונש

7. מטעם ההגנה העיד המתלונן, בעלה של הנאשמת. המתלונן העיד כי בני הזוג חיים יחדיו בבית בשלום, ללא מריבות. עוד ציין, כי הנאשמת היא המפרנסת היחידה של המשפחה, שכן הוא סובל ממחלת לב, המונעת ממנו לעבוד, וכי לבני הזוג שבעה ילדים, מתוכם חמישה קטינים.

8. כן הוגש מכתבה של סטודנטית לעבודה סוציאלית, אצלה היתה הנאשמת בטיפול (נ/1).

טיעוני הצדדים

9. המאשימה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות והפגיעה בערכים המוגנים שבבסיסן, שהם שמירה על כבוד האדם וגופו וכן פגיעה בסדר השלטוני ובחקר האמת. המאשימה ציינה, כי חומרת העבירות נובעת מנסיבות ביצוען, שכן לא רק שהנאשמת תקפה את בעלה, אלא שהיא מסרה תלונת שווא כוזבת לפיה בעלה הוא שתקף אותה. לשיטתה, מתחם העונש ההולם נע בין שלושה עד תשעה חודשי מאסר, אשר יכול שירוצו בעבודות שירות, זאת לצד מאסר מותנה, קנס והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. נטען כי נוכח האמור בתסקירי שירות המבחן והעד עבר פלילי לנאשמת, יש למקם את העונש בתחתית מתחם העונש ההולם ולהשית עלי הנאשמת שלושה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

10. אשר לביטול ההרשעה, טענה ב"כ המאשימה, כי אין מקום לבטל את ההרשעה, שכן עניינה של הנאשמת אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לצורך ביטול הרשעה. לטענתה, הפגיעה בערכים המוגנים היא קשה ואף לא הוכחה פגיעה קונקרטית בנאשמת. כן הפנתה ב"כ המאשימה לתסקירי שירות המבחן, אשר לא המליצו על ביטול הרשעת הנאשמת. ב"כ המאשימה הוסיפה כי שירות המבחן אף לא המליץ על מתן צו שירות לתועלת הציבור, שכן הנאשמת תתקשה לעמוד בכך.

11. ב"כ הנאשמת טען כי יש מקום להורות על ביטול הרשעתה של הנאשמת, בהתחשב בחלוף הזמן, העובדה שהקשר בין בני הזוג כיום הוא מצוין, ומדובר באירוע קטן ולא משמעותי שאירע באופן חד פעמי. ב"כ הנאשמת עמד על נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ובפרט העובדה כי הנאשמת היא המפרנסת היחידה של המשפחה, כי תפטר ממקום עבודתה אם לא תבוטל ההרשעה, ובכך תיפגע פרנסת המשפחה. עוד ציין, כי הנאשמת היתה בטיפול אצל עובדת סוציאלית במשך חצי שנה, וממכתבה של העובדת הסוציאלית (נ/1) עולה, כי נרתמה לטיפול ונעשתה מודעת יותר לכעסיה.

12. לחילופין, טען ב"כ הנאשמת כי אם לא יבטל בית המשפט את ההרשעה, יש להטיל על הנאשמת ענישה בדמות התחייבות וצו שירות לתועלת הציבור, אשר יסייע לנאשמת להמשיך בעבודתה ולדאוג לפרנסת הבית.

דברי הנאשמת

13. הנאשמת ניצלה את זכותה למילה האחרונה. הנאשמת הביעה חרטה על המעשה, וציינה כי לאחר הטיפול שעברה, הבינה כיצד לשלוט בכעסה. הנאשמת ציינה כי היא עובדת בחברת "מילאון", העוסקת בגביית תשלומי דוחות חניה, אכיפה ופיקוח עבור 20 רשויות מקומיות בארץ, וכי חתמה על מסמך כי אם תהיה לה הרשעה, לא תוכל להמשיך לעבוד בעבודה זו. הנאשמת ביקשה הקלה בגזר הדין למען פרנסת המשפחה, בעלה וילדיה.

דין והכרעה

ביטול הרשעה

14. הסמכות לבטל הרשעה קבועה בסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 שזו לשונו:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

15. בפסיקה נקבע שהימנעות מהרשעה היא חריג לכלל שלפיו אדם שהוכחה אשמתו בפלילים יורשע בדין והיא שמורה לנסיבות יוצאות דופן שבהן אין יחס סביר בין הנזק שצפוי מן ההרשעה בדין ובין חומרתה של העבירה (בר"ע 432/85 רומנו נגד מדינת ישראל (21.08.1985)).

16. התנאים להימנעות מהרשעה נקבעו בפסק הדין המנחה ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל (21.08.1997) (להלן: **"הלכת כתב"**). נפסק שם שהימנעות מהרשעה אפשרית בהצטרף שני תנאים - ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

17. ברע"פ 2882/17 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.6.17) כי ככלל, הימנעות מהרשעתו של נאשם אשר נקבע כי ביצע עבירה, תיעשה במשורה, והיא שמורה למקרים חריגים בלבד, ובהתקיימם של שני תנאים מצטברים: "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים" (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד יב(3) 337 (1997); וראו גם רע"פ 1931/15 מויסקו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.3.2015); רע"פ 5100/14 מסארווה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.7.2014)).

18. אשר לתנאי בדבר הפגיעה החמורה בשיקומה או בעתידה של הנאשמת, פגיעה שעלולה להיגרם מעצם הרשעתה בדיון, נפסק שעל בית-המשפט להשתכנע, כי: **"הפגיעה בנאשם הכרוכה בהרשעה אינה שקולה כנגד מידת הפגיעה באינטרס הציבורי בשל ביטול ההרשעה"** (ע"פ 3554/16 יעקובוביץ נגד מדינת ישראל (11.06.2017)).

19. עוד נקבע בפסיקה כי על הטוען לאי הרשעה להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי שעלול להיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו ולעניין זה אין די באפשרויות תיאורטיות עתידיות(רע"פ 9118/12 פריגין נגד מדינת ישראל (01.01.2013)).

20. עם זאת, יצוין, פסיקת בתי המשפט הגמישה מעט את הדרישה דלעיל להצבעה על נזק קונקרטי והכירה במעין מקבילית כוחות המתקיימת בין שני המבחנים שנמנו בהלכת כתב, כך שכל שמעשי העבירה חמורים יותר, אין להסתפק בפגיעה כללית ועתידית אלא נדרשת פגיעה קונקרטית ברורה ומוחשית. וככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן יהיה להסתפק בפגיעה כללית יותר (עיין בת"פ 36771-11-15 מדינת ישראל נגד פנש ואח' (14.06.2016); ע"פ 24457-03-15 גוטרמן נגד מדינת ישראל (30.08.2015); רע"פ 3515/12 מדינת ישראל נגד שבתאי (10.09.2013) (דעת כב' השופט ע' פוגלמן), עפ"ג 44406-12-11 שואהנה נגד מדינת ישראל (16.02.2012) (דעת כב' השופט ע' גרוסקופף)).

מן הכלל אל הפרט

21. יישום מבחנים אלה על המקרה שלפניי מוביל למסקנה כי על פי הקריטריונים שהותוו בפסיקה, אין מקום לבטל במקרה זה את הרשעת הנאשמת.

22. בהתייחס לתנאי הראשון שנמנה בהלכת כתב שעניינו הפגיעה הפוטנציאלית של ההרשעה בסיכויי השיקום של הנאשמת, הגם שהנאשמת לא הציגה אסמכתא המעידה על כך שתפוסר מעבודתה אם תורשע בדיון, אניח כי הרשעת הנאשמת בדיון תסכל את המשך עבודתה בחברת "מילאון" הנותנת שירותים לרשויות מקומיות בגביית דוחות חניה, וכן תמנע ממנה להתקבל למקומות עבודה אחרים מסיבות מובנות. כאמור, הדברים אמורים אף שלא הובאו ראיות ממקום עבודתה של הנאשמת לעניין פיטוריה.

23. אשר לתנאי השני שלפיו סוג העבירה, על רקע נסיבות המקרה, מאפשר לוותר על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי ביתר שיקולי הענישה, אני סבורה שהנאשמת לא עומדת בתנאי זה מנימוקים אלה:

ראשית, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשמת התקשתה לקבל אחריות מלאה על מעשיה ומפנה חלק מהאחריות למתלונן.

שנית, שירות המבחן קבע כי לא ניתן לקבוע רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות בתוך המשפחה.

שלישית, שירות המבחן אינו ממליץ על ביטול הרשעתה של הנאשמת.

רביעית, הנאשמת הורשעה בעבירה של מסירת ידיעה כוזבת, כאשר הערך המוגן שנפגע מעבירה זו הוא שלטון החוק וגילוי האמת. בעבירה מסוג זה יש משום אלמנט של מרמה. לפיכך, מצאתי שביטול הרשעתה של הנאשמת יפגע באופן מהותי בשיקולי ההלימה וההרתעה ויעמוד בדיספרופורציה לחומרת העבירה וחומרת השלכותיה. עוד מצאתי שהפגיעה בנאשמת אם תורשע אינה שקולה כנגד הפגיעה באינטרס הציבורי אם תבוטל הרשעתה (ראו והשוו: רע"פ 923/19 פלזניק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.4.19)).

24. על כן החלטתי להותיר את הרשעת הנאשמת על כנה.

קביעת מתחם העונש ההולם

25. בנסיבות העניין, אני סבורה כי מדובר בשתי עבירות המהוות אירוע אחד, בהתאם להסדר הקבוע בסעיף 40(א) לחוק העונשין, שכן העבירות בוצעו תוך שהתקיימה זיקה הדוקה כרונולוגית ועניינית ביניהן, ועל כן יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות בהן הורשעה הנאשמת. נראה כי שני הצדדים לא חלקו על כך, וזו הייתה הנחת המוצא בטיעוניהם לפניי.

26. כידוע, העיקרון המנחה בקביעת העונש הוא **עיקרון ההלימה**, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

בית המשפט מצווה לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

27. במקרה זה, **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו בעקבות עבירת התקיפה הם ערך ההגנה על שלמות גופו, בטחונו, כבודו ושלוות נפשו של אדם; וערך השמירה על מרחב בטוח ונקי מאלימות במסגרת מערכת היחסים הזוגית והמשפחתית. בכל הנוגע לעבירה של מסירת מידע כוזב - הרי שהערך המוגן שנפגע הוא שלטון החוק, גילוי האמת ופגיעה באמון הציבור במערכת הכיפת החוק.

על חומרת העבירות של אלימות בתוך המשפחה עמד בית המשפט העליון ברע"פ 2486/19 **נאטור נגד מדינת ישראל** (11.4.2019):

"[...] **עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלוות חייו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג.**"

28. לצד זאת, אין להתעלם מכך כי לעיתים המדובר באירוע אלימות חד פעמי, אשר הוא תולדה של רגעי לחץ ומשבר, ואשר איננו מאפיין את חייהם המשותפים של בני הזוג.

29. **מידת הפגיעה בערך המוגן** - בחינת נסיבות ביצוע העבירה מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף הבינוני-נמוך; המדובר באירוע חד פעמי בו הנאשמת איבדה שליטה על מעשיה, ולא בהתנהגות שיטתית של

הנאשמת. כך גם הגשת תלונת שווא במשטרה נעשתה מתוך סערת רגשות, ומבלי שהנאשמת שקלה את תוצאות מעשיה באותה עת.

30. לעניין **מדיניות הענישה הנוהגת**, בחינת הפסיקה בעבירות אלימות במשפחה, מלמדת שהוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב שבין מאסר על תנאי ועד מאסר ממש, לרבות בעבודות שירות, והכול לצד עונשים נלווים.

כך, למשל:

ברע"פ 340/21 **מסרי נגד מדינת ישראל** (28.01.2021): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בתקיפת אשתו לעיני בנם הקטין. הנאשם נידון תחילה ל-15 ימי מאסר ולמאסר על תנאי, **ועונשו הוחמר בביהמ"ש המחוזי ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**. הנאשם השליך לעבר המתלוננת נעל, והיכה אותה בחוזקה באמצעות נעל נוספת בגבה ובפניה תוך שגרם לדימום בשפתייה.

ברע"פ 1454/21 **פלוני נגד מדינת ישראל** (04.03.2021): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בתקיפת בת זוגו לשעבר. ביהמ"ש השלום ביטל את הרשעתו של הנאשם והסתפק בהטלת התחייבות וצו פיקוח. **ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעור המדינה והורה על הרשעתו ועל הטלת מאסר מותנה** נוסף לעונשים האחרים שנגזרו עליו. בנסיבות התיק, בעת שהיו פרודים, נסע הנאשם לביתה של המתלוננת לאחר שהבחין שקיבלה הודעות מאדם זר. כשהגיע לביתה, תקף אותה בכך שאחז בצווארה, חנק אותה, נעל את הבית וכופף את ידה, קילל אותה ודחף אותה אל עבר הספה מספר פעמים. ביהמ"ש העליון ציין שבהטלת העונש נעשה עם הנאשם חסד נוכח נסיבותיו האישיות.

ברע"פ 538/21 **גנאיים נגד מדינת ישראל** (04.02.2021): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בתקיפה ובאיומים כלפי בתו ואשתו. בית משפט השלום דן את הנאשם לצו של"צ, צו מבחן ועונשים נוספים. **בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו ל-7 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד עונשים נלווים**. הנאשם אחז בשערות ראשה של בתו, גרר אותה והיכה אותה בפניה בסטירות ובמכות אגרופ. כשניסתה אשתו לסייע לביתה, היכה הנאשם גם אותה ולשתיים נגרמו חבלות. יומיים לאחר מכן שוב תקף הנאשם את אשתו באמצעות מטאטא ואיים עליה ועל הבת.

ברע"פ 5227/20 **עומר נגד מדינת ישראל** (06.08.2020): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע במספר מקרים של תקיפת ארוסתו ובאיומים עליה, וכן בתקיפה ואיומים כלפי אחותו. הנאשם נידון לעונש בן **5 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**. התקיפות כללו בין היתר: סטירות, משיכה בשערות, נשיכות, דחיפות, מכות אגרופ וחניקות. ביהמ"ש המחוזי קבע שעונשו של הנאשם נמצא "על הצד המקל" וסוטה לקולה ובאופן משמעותי ממתחם העונש ההולם, ללא כל נימוק. ביהמ"ש העליון חזר על כך שמדובר בעונש מקל.

ברע"פ 1884/19 **פלוני נגד מדינת ישראל** (14.03.2019): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר נידון לעונש בן **4 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**, לאחר שהורשע בכך שתקף את בת זוגו בארבעה אירועים בפרק זמן של כשנתיים. אירועי האלימות כללו תקיפה באמצעות חניקות, סטירות, ומשיכה בשערות, ובאחד מהם נחבלה

המתלוננת חבלה של ממש. בית המשפט העליון פסק שהעונש שהוטל על הנאשם מקל בגין נסיבותיו הרפואיות.

ברע"פ 3077/16 **פלוני נגד מדינת ישראל** (02.05.2016): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר נידון לעונש בן **6 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**, לאחר שהורשע בתקיפת בת זוגו. הנאשם דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשיערה, סובב את גופה וכופף את גופה לעבר הרצפה בעת שאחז בצווארה.

ברע"פ 3463/15 **קוטוב נגד מדינת ישראל** (21.05.2015): נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר נידון לעונש בן **10 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים**, לאחר שהורשע בשלושה אישומים של תקיפת בת זוגו. במספר מקרים שונים סטר הנאשם למתלוננת בפניה וגרם לה שטף דם ופצע מדמם, במקרה אחר הפשיל מכנסיה והיכה בישבנה באמצעות חגורה, ובמקרה נוסף שבר את משקפיה.

בעפ"ג (מח' י-ם) 11194-01-16 **מדינת ישראל נגד פלוני** (06.12.2016): ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעור המדינה על הימנעות מהרשעה, **והוסיף לעונשו של הנאשם גם מאסר מותנה - נוסף על צו של"צ, התחייבות, צו מבחן ופיצוי** שנגזרו עליו בבימ"ש קמא. הנאשם הורשע בשלושה אישומים של תקיפת בת זוג שגרמו חבלה ממש, אשר כללו דחיפות, בעיטות, סטירות, ומשיכות בשערות.

בע"פ (מח' חיפה) 8394-12-13 **מדינת ישראל נגד פלוני** (13.02.2014): ביהמ"ש המחוזי קיבל באופן חלקי את ערעור המדינה על קולת העונש, באופן שהוסיף על עונשו של הנאשם **גם התחייבות ומאסר מותנה**. זאת, נוסף על **צו של"צ וצו מבחן** שהוטלו עליו בביהמ"ש השלום. נקבע שאין מקום להתערב בהחלטת בימ"ש השלום להימנע מהטלת עונש מאסר ממשי, נוכח שיקומו האפשרי של הנאשם. הנאשם הורשע בריבוי עבירות של תקיפת בת זוג ובתקיפת בתו. בין היתר, תקף הנאשם את בתו באמצעות ידיו ורגליו ובאמצעות חפצים שונים כגון מקלות וגרם לה לחבלות ולסימנים כחולים. את אשתו היכה באמצעות חגורה, בעיטות וסטירות בפניה ובראשה.

בהקשר למדיניות הענישה הנוהגת, אציין, כי כבר נפסק לא אחת, כי כל מעשה אלימות שונה בנסיבותיו ובחומרתו, באופן המשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם, וכי מדיניות הענישה הנוהגת הינה אך אחד הגורמים בקביעת מתחם העונש ההולם.

31. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **חלקה היחסי של הנאשמת בביצוע העבירה**; הנאשמת היא שנושאת באחריות הבלעדית לתקיפת המתלונן וכן להגשת תלונת השווא. העובדה שהדבר נעשה במהלך סערת רגשות אינה מהווה נסיבה מקלה ואין בה משום הצדקה או הבנה למעשים.

ב. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה**; פגיעה בכבודו ובשלוותו של המתלונן וכן פגיעה במערכת אכיפת החוק. עם זאת, יודגש, כי לא נגרם למתלונן נזק גופני כלשהו כתוצאה ממעשה התקיפה.

ג. **הסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע את העבירה**; שירות המבחן העריך כאמור שברקע לעבירות עומדים עומס רגשי ופיזי של הנאשמת מהטיפול בבעלה ובבית, בהיותה מפרנסת יחידה מאז נישואיהם. בעת ביצוע העבירות, הנאשמת היתה נתונה בסערה רגשית והתקשתה לווסת את עצמה ולבחון את התנהלותה והשלכותיה.

32. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 י"ג), ולאחר שקלול מכלול הנסיבות והשיקולים במקרה דנא, אני סבורה **שמתחם העונש ההולם את המעשים כולם נע בין מאסר על תנאי לצד עונש מוחשי כגון קנס והתחייבות להימנע מביצוע עבירה ברף התחתון של המתחם, ועד למספר חודשי מאסר בעבודות שירות, וזאת לצד קנס והתחייבות להימנע מעבירה ברף העליון.**

33. במקרה זה, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

34. בגזירת העונש המתאים לנאשמת, רשאי בית המשפט להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ולתת להן משקל, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם.**

בהתאם לכך נתתי דעתי לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשמת ובמשפחתה**; בני הזוג מתגוררים יחד, הנאשמת היא המפרנסת היחידה של המשפחה, ועל כן השתתפות עונש בדמות מאסר תפגע קשות בפרנסת המשפחה, במתלונן ובילדיהם של בני הזוג. כך גם הנאשמת היא זו הדואגת לכל צרכיו של המתלונן, בשל מצבו הרפואי, והשתתפות עונש מאסר תוביל לפגיעה בו.

ב. **נטילת האחריות של הנאשמת על מעשיה וחזרה למוטב**; הנאשמת הודתה במיוחס לה, ועל כן ניתן להניח לטובתה הנחות מקלות שנוהגים להניח ביחס למי שהודה ובכלל זה הכרה בחטא, קבלת אחריות, הפנמה וקבלה לעתיד. הודאתה זו חסכה את עדותם של בני משפחתה על כל הרגישות הכרוכה בכך וחסכה זמן יקר ומשאבים של כל המעורבים בהליך. כמו כן, הנאשמת הביעה חרטה בפניי על מעשיה.

בנוסף, העיד בן זוגה של הנאשמת כי כיום בני הזוג חיים בשלום, ואין ביניהם מריבות. עוד יש לזקוף לזכותה של הנאשמת את השתלבותה בהליך טיפולי במסגרת המרכז לטיפול ומניעת אלימות בבית שמש.

ג. **חלופי הזמן:** העבירה התרחשה בשנת 2018, בני הזוג מתגוררים יחד וכנגד הנאשמת לא הוגשו כתבי אישום נוספים מאז. מכאן, שהסיכון הנשקף מהנאשמת פחת. בהקשר זה אציין, כי לא הבאתי בחשבון את העובדה שצוינה בתסקיר שירות המבחן כי לנאשמת מב"ד משנת 2021.

עם זאת, אעיר, כי יש לנהוג זהירות רבה בהערכות מסוג זה שכן לצד גורמי הסיכוי נמנו בתסקיר גם גורמי סיכון להישנות דפוסים אלימים.

ד. **עברה הפלילי של הנאשמת;** לנאשמת אין עבר פלילי.

35. לאחר שנתתי דעתי לכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הגעתי לכלל מסקנה שיש למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, קרי, לגזור על הנאשמת מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך שלוש שנים, וזאת לצד עונש מוחשי מסוג קנס בסך של 1,200 ₪, וכן התחייבות להימנע מביצוע עבירת אלימות ועבירה של מסירת ידיעה כוזבת.

סוף דבר

36. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה השונים - סוגם, מידתם והשפעתם ההדדית, החלטתי לגזור על הנאשמת את העונשים כדלקמן:

א. **מאסר בן 4 חודשים שאותו לא תישא הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות ותורשע בה בתוך התקופה או לאחריה.**

ב. **מאסר בן 4 חודשים שאותו לא תישא הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירה של מסירת ידיעה כוזבת ותורשע בה בתוך התקופה או לאחריה.**

ג. **התחייבות הנאשמת מביצוע עבירת אלימות ועבירה של מסירת ידיעה כוזבת בסכום של 5,000 ₪ למשך שנתיים מהיום.**

ד. **קנס בסך 1,200 ₪ או 4 ימי מאסר תמורתו.** הקנס ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 15.9.22 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן.

על הנאשמת לשלם את חוב הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות"
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום)

מזכירות בית המשפט תמציא את העתק גזר דין לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ב, 11 יולי 2022, במעמד הצדדים.